

รายงานการตรวจสอบดำเนินงาน
โครงการการบริหารจัดการที่ดินทำกิน : สุราษฎร์โมเดล
ปีงบประมาณ 2556
ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้อนุมัติจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินงานตามโครงการการบริหารจัดการที่ดินทำกิน:สุราษฎร์โมเดล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่จัดสรรที่ดินทำกิน ตามนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการและการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2546 ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์อำนวยการปฏิบัติการขจัดความยากจนและพัฒนาชนบทตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ศจพ.จ.สฎ) โดยการส่งเสริมการเรียนรู้และการพึ่งพาตนเองของชุมชน ภายใต้กระบวนการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและส่งเสริมให้ชุมชนมีความสามารถในการบริหารจัดการชุมชน ซึ่งได้จัดสรรเงินงบประมาณ จำนวนเงิน 21,277,700.00 บาท แยกเป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงิน 5,277,700.00 บาท และงบลงทุน จำนวนเงิน 16,000,000.00 บาท โดยดำเนินการใน 2 พื้นที่ คือ ชุมชนวังโขนง บ้านบางเบา หมู่ที่ 3 ตำบลตะปาน อำเภอพุนพินและชุมชนสหกรณ์ร่วมใจพัฒนา บ้านสหกรณ์ หมู่ที่ 4 ตำบลกรูด อำเภอพุนพิน ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่เดือนมีนาคม 2556 กำหนดแล้วเสร็จเดือนกันยายน 2556

จากการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการการบริหารจัดการที่ดินทำกิน : สุราษฎร์โมเดล พบประเด็นข้อตรวจพบที่สำคัญที่ส่งต่อผลสำเร็จของโครงการ ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ 1 การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับกลุ่มอาชีพไม่สามารถดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์

ข้อตรวจพบที่ 2 การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานไม่บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

1. ผลการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด
2. การใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานไม่คุ้มค่า

ข้อตรวจพบที่ 1 การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับกลุ่มอาชีพไม่สามารถดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้สนับสนุนการพัฒนาอาชีพโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับชุมชนวังโขนงและชุมชนสหกรณ์ร่วมใจพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์ของการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิตของครัวเรือนเป้าหมายและการมีส่วนร่วมในชุมชน โดยได้จัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับกลุ่มอาชีพ จำนวน 19 กลุ่ม 1 กิจกรรมชุมชน เป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้น 2,928,620.00 บาท แยกให้กับชุมชนวังโขนง จำนวน 10 กลุ่มอาชีพ จำนวนเงิน 1,472,310.00 บาท และชุมชนสหกรณ์ร่วมใจพัฒนา จำนวน 9 กลุ่มอาชีพ 1 กิจกรรมชุมชน จำนวนเงิน 1,456,310.00 บาท

จากการตรวจสอบและสอบถามผู้นำกลุ่มอาชีพและสมาชิกกลุ่มอาชีพ ถึงผลการดำเนินงานโครงการในแต่ละกลุ่มอาชีพ พบว่า โครงการกลุ่มอาชีพที่ไม่สามารถดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

จำนวน 8 โครงการ วงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จำนวนเงิน 1,015,750.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.68 ของงบประมาณที่สนับสนุนปัจจัยการผลิตทั้งหมด แยกเป็นของชุมชนวังโซกุน จำนวน 3 โครงการ คือ กลุ่มผลิตเครื่องแกง กลุ่มผลิตขนม และกลุ่มเลี้ยงปลาในกระชัง (ปลาทับทิม/ปลาจิตรดา) จำนวนเงิน จำนวนเงิน 451,260.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.41 และชุมชนสหกรณ์ร่วมใจพัฒนา จำนวน 5 โครงการ คือ กลุ่มผู้ปลูกพืชไร่หมุนเวียนและพืชผักใบไร้สารพิษ กลุ่มกล้าไม้และแปรรูปสมุนไพร เพื่อเศรษฐกิจชุมชน กลุ่มเพาะเห็ดฟางสร้างอาชีพ กลุ่มกล้วยหอมไทยไปญี่ปุ่นและกลุ่มผู้ผลิตเครื่องแกงร่วมใจ เป็นจำนวนเงิน 564,490.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.27 ส่วนโครงการกลุ่มอาชีพที่ไม่สามารถวัดผล การดำเนินงานได้ เนื่องจากยังไม่ได้ให้ผลผลิตและยังไม่ได้จำหน่ายสู่ตลาด จำนวน 6 โครงการ เป็นจำนวนเงิน จำนวนเงิน 886,550.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.27 แยกเป็นของชุมชนวังโซกุน จำนวน 3 โครงการ คือ กลุ่มปลูกไม้ผลในทอซีเมนต์ กลุ่มอาชีพเลี้ยงแพะและกลุ่มผลิตข้าวกล้อง จำนวนเงิน 427,200.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.59 และชุมชนสหกรณ์ร่วมใจพัฒนา จำนวน 3 โครงการ คือ กลุ่มผู้ปลูกฝรั่งและแก้วมังกร กลุ่มมะนาวในทอซีเมนต์และกลุ่มผู้เลี้ยงแพะสุราษฎร์โมเดล จำนวนเงิน จำนวนเงิน 459,350.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.68 และโครงการกลุ่มอาชีพที่สามารถดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ จำนวน 6 โครงการ 1,026,320.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.05 แยกเป็นของชุมชนวังโซกุน จำนวน 4 โครงการ คือ กลุ่มเลี้ยงหมูหลุม กลุ่มเลี้ยงปลา (แบบยั่งยืน) กลุ่มเลี้ยงกบและกลุ่มเลี้ยงไก่ไข่ จำนวนเงิน 593,850.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.28 และชุมชนสหกรณ์ร่วมใจพัฒนา จำนวน 2 โครงการ คือ กลุ่มเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มผลผลิต และกิจกรรมชุมชน จำนวนเงิน 432,470.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.77

จากการตรวจสอบถึงสาเหตุที่การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับกลุ่มอาชีพไม่สามารถดำเนินการ บรรลุตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ขาดการวางแผนและ การเตรียมความพร้อมที่ดีในการดำเนินโครงการจนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพื้นที่เป้าหมายดำเนินการ ขาดการประสานงานที่ดีกับตัวแทนในชุมชนในด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต การดำเนินงานของ กิจกรรมโครงสร้างพื้นฐานล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด นอกจากนี้สภาพพื้นที่บางโครงการไม่เหมาะสมโดย ไม่ได้มีการคิดวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ของโครงการ เช่น กลุ่มเลี้ยงปลาในกระชัง (ปลาทับทิม/ปลาจิตรดา) โดยการเลี้ยงปลาในกระชังในบ่อหรือสระขุดที่มีสภาพน้ำไม่หมุนเวียนเกิดการเน่าเสียของน้ำจนปลาตาย เป็นต้น และพิจารณาถึงความเหมาะสมในการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ รวมทั้งกลุ่มอาชีพบางกลุ่มไม่มีความพร้อมในการจัดเตรียมพื้นที่ดำเนินการ เช่น โรงเรียนสำหรับรองรับปัจจัยการผลิตที่ได้รับการสนับสนุน ตลอดจนการมีส่วนร่วมของสมาชิกไม่สม่ำเสมอ และสมาชิกในชุมชนขาดทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพ ด้วยเหตุดังกล่าวส่งผลให้สมาชิกในกลุ่มอาชีพสูญเสียโอกาสในการประกอบอาชีพเสริมและรายได้เสริม การใช้งบประมาณแผ่นดินไม่คุ้มค่าและสูญเสียไปจากผลการดำเนินงานและไม่ประสบความสำเร็จใน การพัฒนากลุ่มอาชีพ เป็นจำนวนเงิน 1,015,750.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.68 ของงบประมาณที่สนับสนุน ปัจจัยการผลิตทั้งหมด ส่งผลให้ชุมชนทั้งสองแห่งไม่สามารถเป็นชุมชนต้นแบบในพื้นที่จัดสรรที่ดินทำกินได้ อย่างสมบูรณ์ เพื่อเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ให้กับพื้นที่จัดสรรที่ดินทำกินในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและ จังหวัดอื่น ๆ ได้ นอกจากนี้ยังส่งผลให้สมาชิกขาดความเชื่อถือ ศรัทธา และไม่เข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรม ของกลุ่มอาชีพ อาจก่อให้เกิดความแตกแยกของสมาชิกหรือชุมชนและขาดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานภาครัฐ

ข้อเสนอแนะ เพื่อให้การดำเนินการสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับกลุ่มอาชีพสามารถดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงมีข้อเสนอแนะให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ดังนี้

1. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ต้องมีการวางแผนและการเตรียมความพร้อมที่ดีในการบริหารจัดการโครงการ และขั้นตอนในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ และประสานกับเจ้าหน้าที่เพื่อทำความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนเพื่อให้เข้าไปตามเป้าหมายและไม่ให้เกิดความล่าช้า รวมถึงทำความเข้าใจกับชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสนับสนุนกลุ่มอาชีพและวัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการ ตลอดจนกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมกับกิจกรรมหรือโครงการ โดยทำการวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ของโครงการอย่างเหมาะสมในแต่ละกลุ่มอาชีพ นอกจากนี้ในกิจกรรมที่มีความล่าช้าจะต้องดำเนินการให้เรียบร้อย เช่น การดำเนินการขออนุญาตใช้พื้นที่ส่วนกลางจากสำนักงานธนารักษ์พื้นที่สุราษฎร์ธานี เพื่อให้การขอใช้ประโยชน์จากที่ดินราชพัสดุเป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบราชการ และเร่งรัดจัดการวางแผนการใช้ประโยชน์ของที่ดินให้กับชุมชนจากสำนักงานธนารักษ์พื้นที่สุราษฎร์ธานี โดยให้ชุมชนร่วมคิดร่วมดำเนินการในการจัดสรรพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะทำงานร่วมกันในการบริหารจัดการพื้นที่ส่วนกลางเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ต้องกำกับและติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้โครงการกลุ่มอาชีพที่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสามารถแก้ไขได้ทันท่วงที และควรเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ นอกจากนี้ควรกำกับและติดตามแผนการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน โดยเฉพาะในส่วนของผลการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานที่ส่งผลต่อกิจกรรมการสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับกลุ่มอาชีพ เพื่อลดความเสี่ยงในการดำเนินกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องและกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ สำหรับกิจกรรมหรือโครงการที่เกิดปัญหาและประสบความล้มเหลว หากได้รับงบประมาณในการดำเนินการหรือมีแผนงานดำเนินการต่อเนื่องจะต้องทบทวนโครงการจากการบริหารจัดการที่ผิดพลาดที่ผ่านมาทั้งของชุมชนและสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานีว่าสมควรดำเนินการโครงการต่อไปหรือไม่ หรือควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโครงการให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ากับงบประมาณแผ่นดินต่อไปอย่างไร

3. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ ก่อนดำเนินโครงการต้องทำการสำรวจข้อมูลความต้องการภายในชุมชนเป้าหมายก่อน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงและอุปสรรคในการดำเนินงาน ด้านการประกอบอาชีพในชุมชน ควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนในด้านการบริหารจัดการ เช่น ด้านการตลาด และด้านการบรรจุภัณฑ์สินค้าให้ทันสมัยเป็นที่น่าสนใจของตลาดเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า ตลอดจนสามารถแข่งขันกับผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตรายอื่น รวมไปถึงการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะความชำนาญให้กับสมาชิกกลุ่มอาชีพในการประกอบอาชีพตามความสนใจของสมาชิกในชุมชน เพื่อให้สมาชิกในชุมชนสามารถดำเนินการได้ตามความต้องการของกลุ่มและการรวมกลุ่มสมาชิก ควรให้ชุมชนรวมกลุ่มตามความสนใจและความถนัดของสมาชิก เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานร่วมกันในกลุ่มอาชีพอย่างสามัคคี รวมทั้งให้ความคิดเห็นโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเสี่ยงที่ไม่ประสบความสำเร็จและอาจเกิดความล้มเหลวแก่ชุมชน โดยเสนอแนะให้ปรับเปลี่ยนโครงการที่มีความเป็นไปได้และสามารถเพิ่มพูนรายได้ให้กลุ่มอาชีพมากกว่าที่จะดำเนินโครงการที่ไม่เกิดความคุ้มค่าหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์เดิม นอกจากนี้ในการสนับสนุนปัจจัยการผลิตอาจจะมอบเป็นเงินทุนในการสนับสนุนพัฒนาอาชีพให้กับกลุ่มอาชีพ โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะต้องทำความเข้าใจ

ตกลงร่วมกันกับกลุ่มอาชีพ โดยการออกระเบียบกฎเกณฑ์ในการสนับสนุนและกำกับติดตามการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพอย่างใกล้ชิด และให้สมาชิกภายในกลุ่มอาชีพมีการตรวจสอบการบริหารงานกลุ่มอาชีพร่วมกันเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ

4. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ต้องเข้าไปทำการศึกษาถึงสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงในการดำเนินงานโครงการกลุ่มอาชีพที่ไม่สามารถดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์เพื่อวางแผนในการผลักดันให้โครงการต่าง ๆ สามารถขับเคลื่อนไปได้ นอกจากนี้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะต้องประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐในการช่วยเหลือและพัฒนากลุ่มอาชีพ เช่น สำนักงานประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการให้องค์ความรู้และทักษะในการเลี้ยงปลาให้กับชุมชน เป็นต้น

ข้อตรวจพบที่ 2 การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานไม่บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการกิจกรรมโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ที่อยู่อาศัยในพื้นที่ดินทำกินที่ได้รับการจัดสรรจากภาครัฐ ภายใต้โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกิน : สุราษฎร์โมเดล ได้รับการจัดสรรงบประมาณในกิจกรรมโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 10 กิจกรรม เป็นเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทั้งสิ้น จำนวนเงิน 15,529,728.39 บาท จัดสรรให้กับชุมชนวังโขน จำนวน 6 กิจกรรม จำนวนเงิน 6,115,436.19 บาท และชุมชนร่วมใจพัฒนา จำนวน 4 กิจกรรม จำนวนเงิน 9,414,292.20 บาท โดยมีรายละเอียดของกิจกรรมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย ดังนี้

1. ชุมชนวังโขน บ้านบางเบา หมู่ที่ 3 ตำบลตะปาน อำเภอฟุนพิณ ได้รับการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานดังนี้

1.1 ขยายเขตระบบจำหน่ายเพื่อจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้กับชุมชนระยะทาง ประมาณ 600 เมตร

1.2 ขุดสระน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค โดยการขุดสระน้ำเนื้อที่ 5 ไร่ 1 แห่ง โดยมุ่งเน้นด้านการเกษตรแบบพอเพียงของกลุ่มเป้าหมายและเพื่อใช้ในการกิจการการประปา

1.3 ขยายผลระบบประปาชุมชน โดยการต่อยอดระบบประปาชุมชน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณจากงบกลางรายจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน (งบ ครม.สัญจร) จำนวน เงิน 1,000,000 บาท เพื่อก่อสร้างระบบจ่ายน้ำแต่ยังคงดำเนินการไม่สมบูรณ์ จึงสนับสนุนการเดินท่อจ่ายน้ำเพื่อให้ทั่วถึงแปลงเกษตรแบบพอเพียง

1.4 ปรับปรุง/ปรับปรุงภูมิทัศน์อาคารศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์/ศูนย์รวบรวมผลผลิต/ศาลาประชุมพร้อมห้องน้ำและสาธารณประโยชน์ สำหรับการรวบรวมผลผลิต ผักอบรมและการศึกษาดูงานของผู้สนใจ ข้าราชการและนักเรียน นักศึกษา

1.6 ปรับปรุงสนามเด็กเล่นศูนย์บริบาลเด็กเล็กและพัฒนาเด็กเล็ก

2. ชุมชนสหกรณ์ร่วมใจพัฒนา บ้านสหกรณ์ หมู่ที่ 4 ตำบลกรูด อำเภอฟุนพิณ ได้รับการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานดังนี้

2.1 ขยายเขตระบบจำหน่ายเพื่อจ่ายกระแสไฟฟ้าแรงสูงระยะทาง 1,800 เมตร และระบบไฟฟ้าแรงต่ำภายในชุมชน

2.2 ก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค โดยดำเนินการก่อสร้าง/ปรับปรุง
สระน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค พื้นที่ประมาณ 15 ไร่ 1 แห่ง

2.3 ก่อสร้างระบบประปาชุมชน จำนวน 2 หอถัง เพื่อการบริโภค 1 แห่ง และเพื่อ
การเกษตรแบบพอเพียง 1 แห่ง

2.4 ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์และห้องสุขา สำหรับการรวบรวมผลผลิต ผักอบรม
และการศึกษาดูงานของผู้สนใจ ช่างราชการและนักเรียน นักศึกษา

จากการตรวจสอบการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานไม่บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ พบว่า
การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด และการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐาน
ไม่คุ้มค่า ซึ่งสรุปรายละเอียดดังนี้

1. การดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด

จากการตรวจสอบ พบว่า มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดำเนินการล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด จำนวน
4 กิจกรรม จำนวนเงิน 6,475,187.39 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.70 ของงบประมาณในกิจกรรม
โครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 15,529,728.39 บาท โดยแยกเป็นของชุมชนวังโซกุน จำนวน 2 กิจกรรม
คือ ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์/ศูนย์รวบรวมผลผลิต/ศาลาประชุมพร้อมห้องน้ำและ
สาธารณประโยชน์และปรับปรุงอาคารศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จำนวนเงิน 2,980,895.19 บาท
คิดเป็นร้อยละ 19.20 สาเหตุที่ 2 กิจกรรมในพื้นที่ชุมชนวังโซกุนไม่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จตาม
แผนที่กำหนด เนื่องจากผู้รับจ้างประสบปัญหาเรื่องแรงงานในการดำเนินการ และชุมชนสหกรณ์
ร่วมใจพัฒนา จำนวน 2 กิจกรรม คือ ขยายเขตระบบไฟฟ้าและก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์/
ศูนย์รวบรวมผลผลิต/ศาลาประชุมพร้อมห้องน้ำและสาธารณประโยชน์ จำนวนเงิน 3,494,292.20 บาท
คิดเป็นร้อยละ 22.50 ในกรณีของการก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์/ศูนย์รวบรวมผลผลิต/ศาลาประชุม
พร้อมห้องน้ำและสาธารณประโยชน์ ไม่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จได้ เนื่องจากปัญหาผู้รับจ้างทำงาน
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงได้ดำเนินการกั้นเงินไว้เบิกจ่ายเหลือปีเพื่อดำเนินการใน
ปีงบประมาณ 2557 และสามารถดำเนินการแล้วเสร็จ ส่วนการขยายเขตระบบไฟฟ้าที่มีการส่งมอบ
งานล่าช้ากว่าแผนที่กำหนดนั้น เนื่องจากการไฟฟ้าภูมิภาคอำเภอพุนพินผู้รับจ้างกิจกรรมดังกล่าว
ได้รับการส่งมอบเสาไฟฟ้าล่าช้า ส่วนโครงการที่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จเป็นไปตามแผนที่ทั้งหมด
จำนวน 6 กิจกรรม จำนวนเงิน 9,054,541.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 58.30 ของงบประมาณทั้งหมดใน
กิจกรรมโครงสร้างพื้นฐาน โดยแยกเป็นของชุมชนวังโซกุน จำนวน 4 กิจกรรม คือ ขุดสระน้ำเพื่อ
การเกษตรและอุปโภคบริโภค ขยายท่อระบบประปาในแปลงจัดสรร ขยายเขตระบบไฟฟ้าเพื่อจ่าย
กระแสไฟฟ้าให้กับชุมชน และปรับปรุงสนามเด็กเล่นศูนย์บริบาลเด็กเล็กและพัฒนาเด็กเล็ก จำนวนเงิน
3,134,541.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.18 และชุมชนสหกรณ์ร่วมใจพัฒนา จำนวน 2 กิจกรรม คือ
ก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภคและก่อสร้างระบบประปาชุมชน จำนวนเงิน
5,920,000.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.12

2. การใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานไม่คุ้มค่า

จากการตรวจสอบ พบว่า มีโครงการที่ใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่าเงินงบประมาณ จำนวน 7 กิจกรรม
รวมจำนวนเงินงบประมาณทั้งสิ้น จำนวนเงิน 12,096,292.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 77.89 ของจำนวนเงิน

งบประมาณทั้งหมดจำนวน 15,529,728.39 บาท ที่ได้รับการจัดสรรในโครงสร้างพื้นฐาน โดยแยกเป็นของชุมชนวังโขก จำนวน 3 กิจกรรม คือ ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์/ศูนย์รวบรวมผลผลิต/ศาลาประชุมพร้อมห้องน้ำและสาธารณประโยชน์ ปรับปรุงสนามเด็กเล่นศูนย์บริหารเด็กเล็กและพัฒนาเด็กเล็ก และขยายท่อระบบประปาในแปลงจัดสรร จำนวนเงิน 2,682,000.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.27 และชุมชนสหกรณ์ร่วมใจพัฒนา จำนวน 4 กิจกรรม คือ ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์/ศูนย์รวบรวมผลผลิต/ศาลาประชุมพร้อมห้องน้ำและสาธารณประโยชน์ ก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค ก่อสร้างระบบประปาชุมชน ขยายเขตระบบไฟฟ้า จำนวนเงิน 9,414,292.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.62 และกิจกรรมโครงสร้างพื้นฐานที่มีการใช้ประโยชน์ จำนวน 3 กิจกรรม คือ ขุดสระน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค ขยายเขตระบบไฟฟ้าเพื่อจ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับชุมชน และปรับปรุงภูมิทัศน์อาคารศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จำนวนเงิน 3,433,436.19 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.11 ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการในชุมชนวังโขกทั้งหมด

จากการตรวจสอบถึงสาเหตุของโครงสร้างพื้นฐานล่าช้ากว่าแผนที่กำหนดและไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า เนื่องจากไม่มีการติดตามเร่งรัดการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งมีกิจกรรมที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ตามแผนที่กำหนด คือ ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์พร้อมห้องน้ำ เนื่องจากผู้รับจ้างทำงาน มีการส่งงานที่ล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด การดำเนินการโครงสร้างพื้นฐานขาดการวางแผนและบริหารจัดการที่ดี การเปลี่ยนแปลงพื้นที่เป้าหมายดำเนินการ โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกิน : สุราษฎร์โมเดล จากเหตุดังกล่าวส่งผลให้กลุ่มอาชีพในชุมชนเป้าหมายไม่สามารถดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และชุมชนสูญเสียโอกาสในการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐาน และมีแนวโน้มสูงที่จะทำให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เกิดความคุ้มค่าโดยเฉพาะบางโครงการสูญเสียไปไม่เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ซึ่งเป็นการสูญเสียโอกาสการนำเงินงบประมาณไปใช้ในการดำเนินการอื่นที่เกิดประโยชน์และเร่งด่วนมากกว่า

ข้อเสนอแนะ เพื่อให้การดำเนินการโครงสร้างพื้นฐานบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานที่ล่าช้ากว่าแผนที่กำหนดและไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าเพื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริงแล้วทำการแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการความเสี่ยงในการดำเนินงาน โดยหาแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้การดำเนินการโครงสร้างพื้นฐานเป็นไปตามแผนและมีการใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าเงินงบประมาณแผ่นดิน

2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี เร่งสำรวจตรวจสอบความเสียหายของโครงสร้างพื้นฐาน และดำเนินการให้สำเร็จเรียบร้อย เพื่อให้การดำเนินโครงสร้างพื้นฐานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และติดตามการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าเงินงบประมาณแผ่นดิน และกรณีโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าหรือโครงการที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ควรคิดหาแนวทางแก้ไขร่วมกับชุมชนที่จะนำโครงการดังกล่าวมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าต่อไป